

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Apparatus in summam super V libris decretalium - Cod.
Aug. pap. 34**

Merseburg, Heinrich

[Reichenau], 1401-1425

Liber IIII

[urn:nbn:de:bsz:31-73081](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-73081)

vendat in eadem forma. s. rari p̄ vendere. mutata forma. Ex loco ut si fiat turpi loco. ut in taberna ul' malo. ¶ De scilicet negotium. i. scilicet hosti ¶ non debent clerici excedere. maxime in sanguinis. Et c. Si vero. ¶ nisi talia pertineant ad iudicium ecclie. ¶ iudicium de rebus secularibus.

Explicit libe tertius.
scilicet q̄ tabla.

- D**e sponsalibus **lvij**
- D**e sponsatione impuberum **lvij**
- D**e matrimonio **lvij**
- D**e clam destinat desponsatione **lxj**
- D**e sponsa duorum **lxj**
- D**e condicione apponit **lxj**
- S**i clerici ul' videntes p̄nt contrahere **lxij**
- D**e eo qui dixit in nuptiis quia polluit **lxij**
- D**e coniugio leprosum **lxij**
- D**e coniugio seruum **lxij**
- D**e cognatione spirituali **lxij**
- D**e cognatione legali
- D**e eo qui gessit consanguinea uxoris sue. **lxvi**
- D**e consanguinitate et affinitate **lxviii**
- D**e frigidis et maleficiis **lxix**
- D**e nuptiis q̄ in d̄m et ecclie **lxv**

Qui sunt filij legitimus **lxvi**
Qui minor saculac p̄nt **lxvi**
De duortijs **lxvii**
De donatib9 m̄uiz **lxviii**
De secundis nuptijs **lxviii**
Incipit q̄ libe. Et sic se
 videri de nuptiis et de
 eius impedimentis. Et
 p̄mo de sponsalibus q̄ sint
De soluti. de
 vna. et hone
 state clerici
 et casu p̄bz.
 Sequitur vi
 dere de nuptiis
 mo. et de ei9
 impedimentis.
 Et p̄mo de sponsa
 libus. q̄ sint. ¶
Spousalia sunt fu
 turaz nuptiaz fac
 ta p̄missio. Alpon
 dendo. i. significando
 dca sunt. ¶ c. c.
 ¶ 1. 1. ¶ **C**ontrahunt
 aut q̄ mo. s. s. ¶ **N**uda
 p̄missione. ¶ **C**uz aris
 sponsalibus. ¶ **C**uz anuli
 subarrate. ¶ **C**uz iura
 meto itruente. ¶ **N**u
 da p̄missione. Cum dicit
 Ego accipia te in meam
 coniugem. ¶ xl. q̄. ¶ **E**ista
 dicitur vera sponsalia que
 gerantur p̄ba futuri
 tempis. ¶ **Q**uod verba de

Deputi contrahunt dñr ipse
Sponsalia ut dñr vir. Acti
pio te in me. Et ipa equilo.
ego accipio te in me. **¶** **¶**
Vocba qñlia. que mutual sen
sum exprimunt deputa. **¶**
ta subditit qñsensio inte ta
p̄ mixorem. et eq̄ ipa **¶**
¶ Del sic hebo. ul tenibo te p̄
urore. **¶** Del sic vxori serua
bo fidem. et eq̄ ista dicit
viro. **¶** Hoc e vñ r̄m̄ dñm̄.
Ita q̄ licet eam. carnaliter
nō gñostat. Ta non licet
fieri eor̄ nubare alteri. et
si nuplit. q̄uis tam̄ carna
liter s̄dam gñst̄. Sepabit
ab ea. et expellitur p̄na ad
finam. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ Si inter virum. **¶** **¶**
datis aris. sponsalibus co
trahitur. Itz aliqua p̄tunia
vel alijs rebus interponitis
ut he de sponsalibus. **¶**
Ar̄is. **¶** De am̄li subar
ratione h̄es. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ De iuramentis h̄es. **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
e. c. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
uuntur em̄ sponsalia. **¶**
tuo m̄acto caribus. **¶**
si alter eor̄ t̄st̄. **¶**
Dei requir̄ sup̄. **¶**
ad religionē. **¶**
alt̄o invito in carnale
coplam. **¶**
c̄a si filint̄ spon

salia deputi. et ille qui re
manz in seculo. p̄t̄u alio
q̄tr̄at̄ **¶** **¶** **¶**
si sponsus t̄st̄et se ad alia
regionem. et non t̄st̄et
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
nō em̄ te sequi sponsa
sponsu vagabundū. sic
ne vxo. maritū vagabu
dum. sic deo
libris **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
Si quis **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
p̄notat̄ q̄ si illa de t̄
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
e. c. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
dicens de illis. **¶**
qu
lier virū vagabundum
non te sequi s̄ ut sup̄.
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
Tertius si alter spon
sor p̄ q̄tr̄at̄ sponsalia
int̄dit̄ in lepram. pa
rab̄it̄. vel nasum amit
tat. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
Iras. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
Quartus si sup
ueniat affirm̄tas pura
p̄ sponsus ḡfuit̄ s̄t̄ang
neam sponsae. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
vel eq̄ s̄o
sufficit̄ ab ea sola fama
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
De s̄t̄anḡte 2 affirm̄te
Sup̄. e. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
Quintus
si mutuo se absoluerint
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
Sexto
si alter eor̄ fuit fornicat̄
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
De iure iurand̄ **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
Quid
modicum fornicat̄. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ Sed quid si vxo fuit
fornicat̄. **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶** **¶** **¶**

et m̄e. qz paria delicta
 mutua dispensacōe tollū-
 tur. **¶ De adulterij. C.**
¶ Vltio. ¶ Septim⁹ casus
 qm̄ alter eoz q̄hit cū alter
 ro p̄vba dep̄nti. ul' p̄
 verba defuturo. et sequi-
 carnalis copla. tunc sol-
 uuntur p̄ma sponsalia
 p̄man⁹ eius vincula sup
 veniens. **¶** Et age de p̄mā
 d̄missione mentita **¶**
¶ C. Si inter virz. ¶
 Octavus qm̄ m̄oz venit
 adtatem adultā. et pe-
 tit absolui. Delet ei dari
 licentiā alteri nubendi
¶ De spon. Impulz.
 Dem de illis v̄t̄ ee de
 maiore q̄ p̄ p̄ re-
 clamare etiā si m̄oz
 vellet q̄sentire. et dissol-
 ventur sponsalia. **¶**
 Et nō q̄ tm̄ induobus
 caibus. s̄z qm̄ alter eoz
 transit ad religionem
 et p̄vba dep̄nti q̄hit
 cū altero solvuntur spon-
 salia ip̄o iure. in alijs
 p̄iudicium ecclēe sunt sol-
 vendā. **33. q. 2. Sclares.**
De matrimonio at.
Sequitur de m̄orio
 m̄orio ē viri et
 mulieris legitia quic
 cis iudividuam vitē cō-
 suetudine retinens.

¶ De plure illud. ¶
 Dicitur aut m̄orio s̄m̄re
 et monium i officium.
 q̄ officium m̄ris. qz dat
 mulieres ee m̄res. **¶ Con-**
trahitur aut m̄rios solo
q̄sensu. qui solus si defuit
etiā ip̄o coitu celebrato
cessantur oīa. ¶ De spon
Duoꝝ. ¶ **Tria dudum. ¶**
¶ Nota q̄ si signis ul' nul-
tibus exprimitur q̄sensu
amboꝝ. ¶ m̄rios h̄o iō dico
qz siudus. et m̄ros p̄nt cō-
trahere. ¶ De spon. Duoꝝ.
¶ Tria dudum. ¶ **¶** **¶**
 aliquis dicit accipio te
 in mea v̄orem. non h̄ns
 p̄ntū q̄tendi. sed deri-
 piendi. et q̄gnoscat car-
 naliter eam. Non iudi-
 catu m̄rios. qz ex alte-
 ra parte dolus fuit. et
 defuit q̄sensu. sine quo
 nichil fit. **¶ C. Tua nos.**
¶ **¶** **¶** **¶**
 Si tu attinē et m̄ra
 ac ecclē iudicaz sc̄ia
 p̄m̄rio. l̄uz de q̄. **¶** **¶**
 quo addum non ē m̄ri-
 moi. **¶** **¶** **¶** **¶**
 m̄li t̄m̄ ligata ē et vi-
 ro. qz q̄sensu v̄m̄ uenti-
 ne ligat. **¶** **¶** **¶** **¶**
 re q̄sensu. **¶** **¶** **¶** **¶**
 deceptor. Si vlt agere
 p̄m̄am. n̄tē h̄t illam du-
 tax. **¶** **¶** **¶** **¶**
 t̄at. **¶** **¶** **¶** **¶**

no i.

no i.

no

tuus nionij sunt due. scz
 parracio plus. et ciuitacio
 fornicationis 32. q. 2. **His**
ita ¶ Item qritur quis
 conthare pt. An omis qui
 qsentire pt carnalem co
 pulam. Nisi expresse pro
 hibatur. h. 10 dixi. quia
 lia puer infra etate legit
 tima qstitus. h. 10 infra 19.
 Annum in seruo. 12. p uel
 la. Durat uerba ad qritand
 mior. apta. In q. qsentire
 non pt. nullum e mior.
Ex eo **Tue firmitati** ¶
 Nisi sint etati legitime. in
 pime forte. q restant ad
 huc sex menses. vel unus.
 q malicia possit supplere eta
 tem. **Ex de honi impub**
De illis ¶ Item qui carz
 utiq. testis qsentire no
 pt. **Ex de rigis** 2. malefijis
Quot sedue ¶ Item dno fu
 riosus qsentire non pt. Si
 aut. sit lunda interualla. et
 qm redat admetem. pt nu
 bere. 3. q. 19. **Iuduas** ¶
 Prohibentur aut omis q hnt
 impedimenta. et sunt. 12.
Uetus ¶ Error. qditio.
 votum. qgnacio. cimen.
 Cultus. disparitas. ius.
 ordo. ligamen. honestas.
 ¶ Si sis affinis ul forte

no vsq

cone nequibus ¶ **Her so**
 randa utant qmbia iunc
 ta retractant. ¶ Est aut
 mltiplex error. scz psona.
 qdatis qlitatis. et fortu
 ne ¶ Error psona e qm
 ad qsentit ipsonam ali
 qua. De qua audivit fama
 Defama. Vel p uisum cog
 nouit. et alia supponatur
 ei. q credit ee illam in
 q qsentit. et errat in
 psona. et tuis error diri
 mit marginu qtrattum.
 19. q. 2. **His ita** ¶ Er
 ror qlitatis e si aqua d
 se ee reginam. ul nobi
 lem. Vel si aqua pura
 batur bona. Vel uirgo. et
 e corrupta. et contrahat
 cum illa. tuis error nec
 ipdit qtrahere. n. diri
 mit qtrattum. ¶ Error
 fortune e cum quis edit
 ee diues. et e pauper. et
 e etiam na dirimit. ¶
 Error qdatis 1. seruitut
 ipdit qtrahendu 2. dirimit
 qtrattum. 1. si quis con
 trahat cu ancilla. q cre
 dit ee liberam. Nisi pus
 sciunt eam ee ancillam
 et p qsentit meam.
Ex de quingio seruo
Proposuit ¶ De alijs imp
 di met hebis loco suo.

¶ **De si post q̄ta** ¶
 sponsalia duntaxat ostule
 raue nos noie mat̄mōi
 et sic ludant et ostulauit
 se. Nūq̄ t̄ m̄rioi. ¶ In
 q̄ non nisi p̄ h̄ m̄cedat
 q̄ aliter. ¶ Dicit si nlla
 q̄rahaat sponsalia. et
 dicant eadem uerba ostu
 lemur nos r̄. ¶ Item
 m̄rioi. Dr̄ eē iniatum
 p̄ sensum d̄p̄nti. 21.
 q̄. 2. **Coniuges.** Per
 fatum uel q̄simetum
 p̄ carnalem coplam. Et
 de bygamis **Debitum**
 ¶ Item qui q̄dit spon
 salia cum una sumpt
 et p̄ alia iurato int̄
 p̄ito. Ad p̄mam debz
 redire. Et faciat p̄māz
 diuameto. ¶ Nota
 effectus m̄rioi. ex quo
 sel̄ e m̄rioi. inter quos
 nūq̄ desint eē m̄rioi.
 Et si alter q̄ngum effi
 ciatur hereticus. Et de
 diuorij. **Quāta.** ¶
 Dona m̄rioi tria. fi
 des. proles. et sacra tu
 ande. Auḡ. Ripaale
 bonū triptū ē ih̄de.
 Ut fides seruet̄ ne cum
 altero cocatur. ¶ In p̄le
 ut ametur suscipiatur
 et religiose educatur.

¶ **Inlat̄o** ut q̄ngum non
 sepetur. Licet em̄ sepa
 carnalis fiat. Intradum
 p̄ fornicatioez uel ex q̄ra
 coez q̄sensu eā ordais.
 uel religionis ad tempus
 s̄m̄etalis. t̄n sepatio
 ¶ **si non p̄.** ¶ **Quing**
 inter absentes p̄rocura
 tores. uel h̄as p̄ q̄ h̄i
 m̄rioi. ¶ In q̄. 22. q̄. 2.
Honoratur. ¶ Item nō q̄
 inter q̄rahaentes qui loq̄
 non p̄nt. sic muti sunt
 nota uerba adh̄ inuenta
 quibz exprimitur q̄sensu
 Et e. **Tue fr̄nitati.** 22.
 q̄. 2. **h̄is.** ¶ Muti enim
 sine uerbis q̄there p̄nt
 ¶ **Quid si pentos si** ¶
 luis tacitibz et t̄n q̄len
 cientibus p̄cis q̄thant
 Nūq̄ t̄. In q̄ sic. et sus
 h̄it eoz taciturnitas in
 h̄ hoc eā. 22. q̄. 2. **Hono**
 ratur. ¶ **Queri si vir**
 q̄stit̄ uxorem p̄ libidine
 faciendam sit m̄rle. In
 si q̄stit̄ eam tamq̄ me
 retrice e m̄rle. Si q̄
 m̄struoz possit redire
 debitū. Deb̄ respice sup̄
 libro 3. **De purgatione**
 p̄ p̄tum. ¶ **Nūq̄ sacro**
 temp̄ p̄ redire debitū
 p̄ p̄ absq̄ om̄ culpa

si cum dolo reddat. Idem est
in loco sacro. si alius huius
non. et tunc reddens non
peccat. sed qui petit. Item
tempore procreationis potest peti
et reddi. si sine titulo ab
orsus fieri potest. **¶** Quid
si sponsa in fine corrumptur
in futo aliquo. **¶** Nihil potest
eam repellere. **¶** Si autem dicit
si sponsus uult ordinari
pro mortem eius. appellari non
potest ut eam ducat. sic in
notauit Hugo 2. q. 2.
¶ Saptor Si autem non uult
promoueri. potest cogi eam du-
cere. **¶** **Desponsa**

tionem impuberum.
Impuberes dicuntur qui
ex huius corpore pubertate
non induunt. **¶** **¶** **¶** **¶**
potest **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
Et non potest sponsalia
genuerunt post septennium
quod tunc dicitur huius distret
eodem tam serui. quam puellae.
et petunt et succunt eis
sponsalia **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
Si uero ante septennium
in uel pentes contrahunt
sponsalia. nichil agunt
20. q. 2. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
Si autem ante septennium
uel inuincibilis contrahuntur
et tunc uult ad septennium

incipiunt eis placere ex
tunt **¶** Ita quatuor sponsus
non potest eam carnaliter
in eius sanguinem ducere
non potest. potest publica ho-
mestatem. **¶** **¶** **¶** **¶**
fuit sepabitur. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
Item non potest etas apta ad
mariorum impuella sunt 12
anni. in seruo 14. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
puberes. **¶** **¶** **¶** **¶**
Et si ante
quingentum non est mariorum sed
sponsalia. **¶** **¶** **¶** **¶**
Nisi filium etati
mabili ita primi. pro pru-
dencia. uel matricia supple-
ret etatem. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
Et si impuberes contrahunt
proba de pnti 12 mariorum
non sit inter eos in spon-
salia sunt. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
2. c. **¶** **¶** **¶** **¶**
Duo pueri. **¶** **¶** **¶** **¶**
Item
si pui ante septennium spon-
salia contrahunt uel mariorum.
sed cum ueniunt ad annos
legittimos rati sunt. pro
factum est. pro presumitur. exco
pro non contrahunt rati
cari uidentur sponsalia
uel mariorum. **¶** **¶** **¶** **¶**
pro serm si fil
morabant. **¶** **¶** **¶** **¶**
¶ **¶** **¶** **¶**
Et c. **¶** **¶** **¶** **¶**
Duo pueri. **¶** **¶** **¶** **¶**
Non
ordinant legitima etate
adueniente. **¶** **¶** **¶** **¶**
et si filii fuerant. quod tunc

adeciam. **¶** Sed quid
si nichil rudi. **¶** Nunc e mrio
In Verba mriois no sunt
de substantia mrio. sic sunt
nra in lat. **¶** bap. et euba
Verba tn aut nut. **¶** aut
alia iudicia sunt nra. **¶**
Onde si puella videretur
loqui. et nichil loqueretur.
sz tn par. se subarrare per
amulum i misione. **¶** vel si
bulam recipiendo tli tati
tunitate et patientia. ex
primitur sensus eius.
spuis lingua taccat. sic
tn notant. **¶** hugo 32. 92.
¶ ultimo. Si aut nlla
alia iudicia sunt de eis. **¶** sen
su. nisi q ille ptulit. Ver
ba. **¶** non credo psumedu
e mrio. ppter eoz suoz
tm. **¶** **¶** q si i fixa
manu mulieris dicat qd
do tibi fidem. Accipiendo
te in uxorem. et illa nichil
videat. **¶** In Non qd hnt
sponsalia. nisi up signo.
uel alio iudicio. onderit.
sibi illa placere. cum clau
dicari non pnt. **¶** Quid
si dicat tm itaca. et non
addat uxorem. **¶** Nunc suf
fiat. **¶** In q sic. cu non
intendit eam depre.
mior expectabit mior
usqz veniat ad annos legit

timos. **¶** qz te a. **¶** expect
tare bore. **¶** cu tn ~~lucana~~
eius sensu non possit
~~exspectare~~ e mrio. **¶** mta
eos. **¶** In q mior pt mu
tare voluntate. et it m
sentire. **¶** Sic edo q qui
vuit. q mtaet moaste
rium. **¶** In an mystic
peccat. **¶** Tene tn mtra
re. et tenere ordinem.
qz pbato ordine pt mu
tare voluntate. et pla
cere ei q prius displi
cuit. **¶** In pt hui di r gilla
pbatois si ei placeret
resilire. **¶** **¶** **¶** Sed
nunc si factu pubes. siue
maior. **¶** qrahit sponsalia
vel mrio. **¶** cum ipuber
poterit resilire. cum
ille qui mior creat per
veniens ad etatem legit
tima. **¶** vlt mrio. **¶** h sumat
qz q non. qz ex quo hnt
sel sensu. **¶** Non pt am
plius dissentire. **¶** Extra
~~de non in pub.~~ **¶** De illis
qui infra annos. **¶** In
de q mior cu ad annos
pubertat pvenit. si
reclamaverit iudicio
eius poterunt separi
mulier aut que annos
nubiles hns nupsit.
illi qui non du ad annos

quibetate pvenit tn incum

nois

pubertatis puenat in meū
 sel q̄sensent. **D**implius
 nō potit dissentire. nisi
 ille cui nup̄ sit. cum adēn
 nos uenit ei q̄sensum
 uoluit denegare. **N**ō tñ
 itelligas q̄ tenet marion
 cum claudicare nō p̄llt
 et q̄sensu non q̄uuerunt.
 sed ē obligatus q̄ sua pro
 missione. q̄uuerat. **S**ed
 q̄ si in eo temp̄e q̄uuerit. tū
 illa. tū tñ non tenet marionē

**De clau destina de
 p̄m̄satione.**

Clam destina marionē
 dñi que occulte. i.
 sine p̄m̄cia testium
 q̄h̄ntur. et tlia marionē
 p̄h̄bentur ab ecclia. **E**t ecclia
 cum inly b̄tio. **A**lio

dñi clau destina. q̄ sunt
 in sollempnitatē. in b̄ndic
 tione sacerdot. 2o. q. 4. **A**lio

Nihilō tñ tenent si
 q̄trata sunt. et si postea
 tū alijs q̄traxerunt. illud
 non tenet. etiam si 2o
 infamie ecclie fuit q̄tratum
 ecclia p̄p̄bat. 2o. dñm non
 sit marionē. tū s̄da. sed po
 tius s̄dultariū. q̄ ecclia
 tñ iudicat de manifestis. **E**t
 ut ecclia s̄da b̄ntia in dñi
 m̄dō q̄dantur. **N**ō

Quam **M**arionē
 marionē qui clau destina con
 t̄h̄nt. tñ q̄ sit. si sine

ca faciunt. **A**u q̄ c. **C**um
 inly b̄tio. **Q**uoniam q̄
 si clau destina q̄traxerunt
 in uno loco. et tñ t̄ferunt
 se ad alium locum. et ibi
 marionē colitant. quot
 q̄silendum ē eis. q̄ pub̄ca
 faciant. q̄ mortuo fere
 runt. et si exultant
 q̄ facere. **C**redo q̄ ep̄t tū
 eis p̄t̄ dispensare. **Q**uoniam

Quid si quis q̄traxerit tū
 una occulte. et tū alia p̄
 ca manifeste. q̄ illaz ha
 beb̄t. **Q**uoniam p̄m̄cia q̄ tra
 destina marionē licet sit p̄
 h̄bitum. tñ si fiat tenet

Quid si ecclia exqui
 cat eum. et uult q̄ ma
 neat tū 2o. **E**t potius
 q̄ obedire q̄ t̄re quam
 ecclie. et si p̄t t̄t̄ferat se
 ad aliam regionem.

De desponsatione duoz

Nota si quis p̄trat
 aliqua uxorem 2
 p̄bat. q̄ tū ip̄a
 traxit p̄uiba d̄p̄nti. et
 mulier p̄bat extra. q̄ tū
 alio q̄traxit. **N**ullus
 in istoz d̄m̄t̄ temp̄e rea
 absoluitur. q̄ ubi obscurz
 sunt iura p̄m̄ pro me
 ptandum ē. **E**t de fide in
 strum̄tor. **I**nter dilectos.
 Et 1o ut q̄ si duo exissent
 q̄tra eandem. et de utroq̄
 sit q̄staret. q̄ tū ea

contraxisset. sed non con-
staret de ante tempore.
q ab utroq e solucida.
vel pda sine differenda
quo usq pbat de ante
tempore. Si aut tempus
qstaret de vno plus qua
de alio. q forte non ha-
buit. ita patas pba oes
vitem ee differenda
sina. ne puidit fiat
alteri. in mionio. Ar
ex de eo qui qstet
qstet. Sup de eo
q de frigi 2 male. Et
et c. Laudabilem.
¶ Quid si mulier putat
vir suu ee mortuum.
et qtrahit. Sup de eo
Si psumit pba sic ee
crusatur. Si aut e leuis
dubitatio illa q silio con-
fessoris sui amocet. et
reddat. et erigat donec
certificetur.

De conditionibus appositis

Conditio aut est
honestas. Aut in-
honestas. Si hoc
sta. Aut mria. Aut
voluntaria. Item si in-
honestas. et turpis. Aut e
qtra subam matrimoij
et nam aut non.
Condicio honesta 2 mria
e q si no apponit nihil
agitur. Ut cu de xpmo

Jude. Cont h itam
si suis xpiana. 2 q. 1.
Non optz ¶ Condicio ho-
nesta. et voluntaria e q
pr honeste apponit. Ut sic
qstetam team. si pater meo
voluerit. Vel si habuerit
centum marcas. ¶ si appo-
natur. suspndit. sponsalia
usq aduentu vx. etia
si interuenit iuramenta
nisi mtem de pnti consensu
vel carnalis copula fuerit
qscuta. tunc dicitur mrioij
et videtur ad hoc neces-
sille. Ex c. de illis. et c.
Sup de eo. et c. potius.
¶ Condicio inhonesta et
qst subam 2 nam mrioij.
cu d qtrahit team. si
quatuor plis euites. vel
donec inveniam alia ho-
nore. vel facultate digno-
rem. Aut si pquestu ad
ulterandi te tradas. ¶
si apponatur. nihil agit.
Ex c. Si qdicos ¶ Con-
ditio inhonesta. et que no
e qst subam matrimoij est
cu d qtrahit team. si fac-
tum feceris. Vel si illum
interficieris. ¶ si appona-
tur. infringenda e pro
non dea huda tenent in
sponsalia. su mrioij. Ex c.
t. et c. ultio ¶ Item si con-
trahant sponsalia pmissa
pecunia. non tñ in modu

no 17

pene p[er] p[er]missa p[er]mitti
 et si p[er]missa e. non tenet
 p[er]missio p[er]ne illi. **R. p[er]**
 p[er]ti p[er]curia. ut si dicit
 nisi teum p[er]turo dabo
 f[er]centu[m] marcas. Adicatio
 p[er]ne non valet. cu[m] lib[er]a de
 beant ee quigia. **R. v[er]**
 culo p[er]ne p[er]t[ur]t[ur]ngi
 Et de p[er]t[ur]t[ur]ngi. **R. p[er]**

Mota si d[icitur] q[uo]d h[abe]o teum
 si vitaueris p[er]nitentia[m] r[ati]o[n]is
 si aliud g[er]erat[ur] m[er]ito
 c. 32. q. 2. Aliq[ui]s q[ui]a
 d[icitur] Innocenti[us] q[ui]t. **¶**
¶ Quod si dicitur con
 t[ra] h[abe]o teum. si inuenero
 te uirgine[m] tu[m] h[ab]es q[uo]d
 e[st] inho[m]i[n]i[n]a. et reicienda. et
 no[n] p[er]dit. **¶**

Rap[er] q[ui]sens[us] ad tempus
 facit m[er]ito. Ut si d[icitur] q[uo]d h[abe]o
 teum ad q[uo]d annos. Et
 p[er] non. **¶**

¶ Quod si q[ui]sens[us]
 de futura carnali copula
 sequeri facit m[er]ito. q[ui]a
 si q[ui]sit eam i[n] maritali
 affectu. e[st] v[er]u[m] m[er]ito. **¶**

¶ Si u[er]o fornicarie. licet
 non sit v[er]u[m] e[st] in p[er]sumptu
 et eti[am] iudicabit m[er]ito
 et t[em]p[or]e si g[er]erabit cu[m] alia

¶ P[ro]m[issa] q[ui] maritali affectu
 q[ui]s[us] p[er]sumatur e[st] stabit.
¶ Item q[ui] i[n] iudicio p[ro]l
 stabit. licet p[ro]m[issa] s[ecundu]m ec
 clesi[am] p[er]sumatur ee v[er]u[m].

¶ Quod si q[ui]sens[us] **¶**
 coactus p[er]dit m[er]ito.
 Et si e[st] metus. q[ui]a cadit
 m[er]ito g[er]erantem p[er]dit
 si aut[em] e[st] leuis. no[n] p[er]dit
 q[ui]t[us] t[em]p[or]e s[ecundu]m e[st] metus
 si p[ro]ba[m] carnalem co
 p[er]am g[er]enserit. m[er]ito
 stabit. **¶** Secus t[em]p[or]e si vio
 lenter g[er]estatur. **¶**

¶ Quod si p[er] q[uo]d p[er]p[et]uare ad
 g[er]erantem. **¶**

¶ Quod si iuravit **¶**
 ad ductum se r[ati]o[n]is. et p[ro]mo
 faciat supra simplex v[er]u[m]
 g[er]erantem. **¶** Vel p[ro]mo adue
 at et p[ro]ba[m] iuret. q[uo]d illoz
 e[st] seruand[um]. **¶** Si iura
 mentu[m] p[er]dit seruabit
 iuramentu[m]. **¶**

¶ Qui clericus. et e[st] **¶**
¶ Si votum p[er]dit serua
 bit votum. et agat p[er]nit[entia]z
 De voto illitito. ul iura
 mento **¶**

¶ Qui clericus
 p[er]nitentia **¶** Nota quot
 multa i[n] iura p[er]dunt
 m[er]ito. g[er]erantem.

¶ Primum incestus 1. cu[m]
 h[ab]eant nea. 32. q. 2. **¶** Qui
 dormiit et e[st] **¶**

¶ Item qui uxorem
 int[er]fecit. **¶** Adam dicitur
 non debet 33. q. 2. **¶** Amo
 nar. et e[st]. **¶**

¶ Qui clericus ul v[er]u[m]
 tes g[er]erit p[er]nitentia.

1

no 1

q[ui] clericus ul v[er]u[m] p[er]nitentia p[er]nitentia

Restat videre qui clerici
vel uocentes q̄tere
phibentur. Ad q̄t
nondum. q̄ clerici in q̄or
ordinibus moribus q̄sti
tuti. nisi sint monachi. ul
regulares. Vel in alia reli
gione. qui q̄tinentia pro
ficiuntur. licet q̄tere
p̄nt. **Ex d. clerici qui**
gatis. c. 12. et 3. Si
uox in sacris ordinibus
maioribus. aq̄s sit con
stitutus. puta subdya
con. dyacon. p̄br. co
trahere non p̄t. et si co
traxerit sepabitur. 32.
D. Si quis. Itē hoc
expresse scribit papa.
ep̄s Cenomanensi d. sub
dyacono. qui de facto con
traxit. Si ordine tran
sire uoluit. post lauda
bile quorsatione ip̄ius
p̄nt dispensationem ep̄i
ad ordines maiores
p̄moueri. **Si autē ad**
religionem transire na
luit. necq̄ in subdya
conatu in sacra de
neq̄ ad alios ordi
nes p̄moueri. In mo
ribus in ordinibus p̄nt
in sacra. **Ex c. lra.**
Notum etiā ip̄dit
minor q̄tere et di

Vimitiam q̄tractum
Notum intellige sollemp
ne. Notum autē simplex
ip̄dit q̄terendum. s̄ non
dirunt q̄tractum. De
hoc plenius h̄es sub titulo
De uoto. in 2o libro. **¶**
Subdyaconus dyaconus
p̄br. q̄trahere non p̄te
tunt. et hoc ē de p̄ntio lu
re. ¶ **Et q̄r an p̄ra**
possit cum t̄ibus dispen
sare. cum sit iuris p̄nti
ui. An q̄ sic. ¶ Nam si
sola uoluntas erat cāsa
q̄r aq̄ phibentur. et sola
uoluntas erit q̄stutōis cā
q̄r phibitio relaxetur. q̄
cuius est destruere ius q̄
illud condidit. **¶** Nec q̄māps
suis legibus q̄stringitur.
¶ C. De legibus 2 q̄stutōib⁹
l. Digna. ¶ Itē t̄n bene
fiant si suam legem ser
uat. **¶ C. l. Digna.** Ego
p̄nt dispensare cu dyacono
vel monacho. q̄ q̄trahat. q̄
ista sunt de iure q̄positiuo
¶ Item q̄ si regnum ali
quid est ip̄mulo. Nisi mo
nachus fieret rex. ymo
melius est se offerre deo
potius q̄ soli seruire con
templacōni. **¶** Et ymo p̄
cat qui in q̄ boni q̄ponit
maiori. **¶ n. q. 3. Si quis**
¶ **Et quis uoluntas p̄re**

ferenda e puare. Et in q̄libz
 voto intelligendū e. si deo
 placeat. Unde dicitur q̄ papa
 potest dispensare. Nō obstat
 illud uouentē q̄ uinum
 reddere dr. qui b̄placito
 obdit ei9 qui uiri dei ge
 rit uicē. Ex de voto.
Non e voti Nota
 q̄ multa sunt t̄mina que
 impedunt m̄rio h̄trahen
 dum. pp̄ eoz enormitate.
 s̄t Intelus 32. q̄. 1.
Qui dormierit 2. c. Con
 cubuisti Item ille qui
 uxorem int̄ferit. Aliam
 ducere non debet. 33. q̄. 2.
Amorere 2. c. Int̄fectors.
 Item nō possum illam
 h̄re in uxorem. que machi
 nata est. cū effectu in ux
 oris mee mortem. Ex. c. c.
oportum Item possum
 h̄re illam. q̄ q̄gnoui solu
 mō uiuente uxore mea.
 p̄ mortem uxoris mee.
 Ex. c. c. Siḡnificasti
 Item qui rapit sponsam
 alteri9. 2. a. q̄. 2. Statue
 runt Item qui insidiam
 do mat̄nois q̄p̄ filium
 defontē leuaret. Ut poz
 puare coniugem debito.
 30. q̄. 1. De eo Item
 qui int̄ferit p̄spem. Ex
 de q̄. et r. Qui p̄s̄brm
 Item qui q̄st̄it s̄m̄ mortē

s̄m̄ mortē. 3. a. q̄. 1. Item
 uxo quauis h̄ij oēs pro
 hibentur q̄trahere. Et d̄o
 t̄n si sint iuuenes. et ti
 metur de inḡtinomia.
 etiā q̄cedit eis licentiā
 nubendi. 33. q̄. 2.
Mat̄rici Item h̄z illa
 f̄mina q̄pediant m̄rio
 q̄trahendū. et multa alia
 nulla t̄n sunt q̄ q̄ctu
 dirimant. nisi tria. //
 Si quis uiuente uxore
 dat fidem alteri. Ut eā
 ducat q̄ morte uiri sui
 Ex. c. c. Sup̄ eo //
 De facto ducat ut q̄trahit
 cū ea. Ex. c. c. Ex h̄z
 Et machiatio fuit in
 morte uiri ei9. cū effectu
 isti q̄trahere non debent.
 Et si q̄traxerint sepabunt
 Ex. c. c. Siḡnificasti
 Sed intellige q̄
 moribus h̄is t̄bus casib9
 non debet int̄uere car
 nalis copla. Alias nō
 sepabunt. et sic cessent
 multe q̄oēs. Item q̄ d̄
 machiatio cessat q̄d.
 s̄ si occidit. Item
 in bello. et nō aīo q̄tra
 hendi cū uxore sua. h̄z
 adulteret cū ea. et ut
 dicit cū effectu cessat
 cas9. s̄z si adulteratur
 h̄t uoluntate occidendi

126

127

127

127

autem vel am eo manere.

¶ Nūq̄ mortua le-
gittima cōfirmatur mū-
moriū mō: adulterium
et inſtiam. ¶ q̄ nō. sed
requirit̄ novus cōſensus.
¶ Quid si adulter nō
uum cōſensu p̄cians
gēhit cum alia ¶ illud
ſtabit̄.

De Coniugio Leprosoꝝ

¶ Nota q̄ lepra sub-
veniens diſſolvit
ſponsalia de futuro
c. c. hās. ¶ matrimo-
nium diſſolvere nō p̄t. c.
e. Rm. ¶ Item si lepro-
sus noluit q̄tinenta: vi-
vere. et aliqua voluit ſi
mulere. p̄t̄ eū iſta con-
trahere. c. c. Rm. ¶ Et
nō q̄ mulier ſana vivo
leproso d̄bitū reddere te-
nō tū cogit. ſeam manē
in yna domo. Dū tū ita
p̄t̄ ſit. q̄ d̄bitū ſuo p̄to-
loni diſtancia nō fraudet
c. c. Rm. ¶ Leproſi em
q̄t̄here p̄t̄. ¶ Sed
¶ si leprosus ē in domo
quā cum multis nūq̄
te: v̄xor eum ſequi et
reddere d̄bitum ibi ¶ nō
Credo q̄ non. sed si cēt in
cella aqua. vel domo ſp̄ah-
tunt ut q̄t̄ru ee dicendi.
De coniugio ſervorum

¶ Nota q̄ ſervus p̄t
contrahere eū ancil-
la. et invitis d̄m̄s
nec ſunt diſſolvenda
m̄riōia. ¶ ſi d̄bitū tū
d̄m̄s ſervare. ut prius.
c. c. Angau. ¶ Sed ¶
¶ pone d̄m̄s p̄cipiat ad
ſua iugato eo t̄p̄e quo
v̄xor petat d̄bitū. ¶ fiet
¶ Si ſervus q̄traxit
d̄m̄s cōſentente. d̄bet
reddere d̄bitū. q̄ d̄m̄s tū
cōſentit in p̄t̄. ſz m̄riōi
intelligit̄. et in aſſorū
cōſentit̄. c. c. Doſſo
delegato. ¶ Pret̄ra. ¶
¶ Si v̄xor d̄m̄s ignorante
v̄ q̄dicente. an d̄m̄
mandatū iplendū niſi
timeatur p̄it̄m̄ formi-
catōis in v̄xorē. tunc ſeq̄
c. ¶ Item error q̄ d̄m̄s
d̄toris iſpedit m̄riōi
q̄t̄hendū. et d̄m̄m̄t
q̄trattū. ¶ ut si lib̄ con-
trahit eū ancilla. sed nō
error paris q̄ d̄m̄s ¶ ut
si ſervus eū ancilla ¶
error melioris q̄ d̄m̄s
ut si ſervus tū libera
¶ De diuorcio ¶ ſigfi
¶ ſtrali ¶ Item si a quis
duat ancilla. ¶ ſi credit
ee lib̄am. ſtatim ut au-
dierit eam ee ancillam
p̄t̄ petere diuorcium. et
ſepari ab ea ¶ si aut p̄ſ

scivit cognovit eam carna-
lite q̄sensisse vi meam
n̄ possit ab ea separari. **Et**
Expositio et c. Admittit.

De Cognatione

Cognatio spiritualis
spūalis ē p̄p̄nqui-
tas p̄ueniens ex
sac̄ti dacione. vel ad illud
tenore. **N**obi gr̄a sacerdos
baptizat p̄uulū. tu si
scipis illum. **N**obis v̄r̄i
ē sp̄ator spūalis p̄uī.

30. q. 1. Dices. Et c.
Ultio. **S**unt aut̄ tres
sp̄s cognatorū spūalis.

Una d̄r op̄atoritas
que attendit in p̄p̄z
spūalem. et inter carna-
lem p̄rem p̄uī. **I**tem
ē alia s̄z p̄mitas. que
attenditur. inter susci-
pientem. et susceptum.

Tercia d̄r frateri-
tas que ē inter filium
tūi spūalem. et filias
carnales. **I**tem due
sunt sp̄s op̄mitatis.

Una directa. **A**lia in-
directa. **D**irecta in
ego leuo filiū cuius
de fonte. p̄r p̄uī. ē me
op̄ator directe. **S**z v̄r̄o
vis mee indirecte. et
ista inter se q̄trahere nō
possunt. **E**t sic op̄

mitas tam directa quam
indirecta q̄pedit in iōi
q̄trahendum. et dirimit co-
tractum. **I**tem nō
ōibus op̄ōibus excludis
q̄ om̄s filij op̄atorni. et
filie. sū aut̄ op̄mitatem.
siue post̄ gemitū. p̄nt le-
gitime copulari. **E**xcepta
illa p̄sona mediante qua
q̄trata ē op̄mitas.

Et c. Tūa. **I**tem p̄-
re nouo d̄r q̄ filius sac̄-
dotis. vel alteri v̄r̄i qui
baptizauit puellam. nō
p̄t̄ cū ea q̄trahere. et si con-
traxerint sep̄abuntur.

Et c. Extris. **F**ilius sac̄-
dotis. **P**er̄m v̄l forte defi-
lia q̄firmatoris 2 q̄firmato.
Et c. Extris. **N**ō t̄n ē
s̄le de filio q̄fessor. **Q**

Queri an q̄s possit h̄re
duas q̄m̄es. **S**i cōma-
ternitas p̄cedit in iōi.
uel saltem carnale copu-
lam. licite p̄t̄ quis h̄re
duas q̄m̄es. **N**obi gr̄a
Bertha. et **S**ophya. sunt
sante q̄m̄es. **P**ostea p̄-
trus q̄trahit eam **B**ertha
ea mortua p̄t̄ q̄trahere
cū **S**ophya. **S**i v̄r̄o q̄m̄-
nitas. s̄z in iōi nō p̄t̄.
ut si v̄r̄o tua ate q̄m̄ita
suscep̄et filiū alteri. **I**lla
cui filius suscipitur effiat

tibi mater. **S**tatu vxoris
 tue et cu illa uxore tua mor-
 tua q' trahax non potes //
Si vxo filii vxoris. qua
 de alio viro generauit mu-
 lier de fonte leuauerit. ul
 in confirmatione tenuerit
Illa mulier e' mater vxoris
 tue. et non tua. et cu illa
 tua mortua potes q' trahax
unde vltus. **Q**ui michi
 uel cui natum de fonte le-
 uauit. **H**ic mea mater
 fieri mea non valet vxor.
Item no' q' p' spua
Ius cum filia spuali ne
 m' spualis cu filio spuali
 nullo p' trahax m' rion'
 et si de facto q' traxerint se
 pabuntur. **33. q. 2.** **S**i quis
Pona q' q' p' m' itas
 q' hitur in confirmatione. et
 h' m' ite q' p' sonas. sed
 m' ite illum qui tenet illu.
 et p' sonam. que tractur.
 et p' rem et m' rem illu qui
 te. **U**nde si teneo aliqua
 in confirmatione ipa erit
 filia spualis michi. et m'
 eius e' mea mater. et nullo
 illaz ducere possim. **20.**
q. 3. **S**i quis. **Q**uid
 an aliquis possit ducere
 m' rem illu qua q' gnouit
 fornicarie. **P** p' sic quia
 fornicatores non querant
 sibi m' res spuales sic co-
 uigati **U**n ista fornicaria

nullam acq'siuit amalo suo
 q' p' m' itate. **Q**uid si ab
 tez aliqua. **U**el leuet de fon-
 te. et nichil dicit. efficitur
 ne q' pater. **P** p' sic. **E**quo
 tenet et tangit. **U**n iudica
 q' r' s' p' n' non sit de suba.
 et e' argumetu ab e' h' i' s'
 si r' u' d' t. et non tangit. q'
 non erit q' pater. **Q**
Nuq' aq's p' ducere filia
 spualis carnalis filie.
P p' sic. **P** p' petrus. **Q**
Queri si aq's possit ducere
 filia q' m' ris sue. **P** p' sic
 excepta illa sola qua de
 fonte leuauit. **U**el in co-
 firmatione tenuit. **U**nde p'
 q' aq's p' ducere q' m' rem
 m' ris sue. **Q**uid
 p' ducere ab vxorem il-
 lu qui tenuit cu in con-
 firmatione. **P** p' non. **30.**
q. 2. **S**i quis vnus
Item n' filia cu ducere
 p' q' e' m' m' itas spualis
Un q' e' c. 1. **E**t d' h' ac
Baldus. **Q**uot q' gnatio
 spualis in bap' m' et in q'
 m' itas habent se pari
 passu. **Q**uid fiet
 si aq' u' leuant q' p' os fi-
 lios de fonte. **N**uq' p' n' t'
 sibi reddere debitu. **P** a'
 si faciunt ex ignorantia q'
 e' res p' babilis. tuc vident
 excusari **S**i remaliaa su
 fraud' et dolo no' d' eis p' o

no 4

tinari. Et. Si vir illi
ambo peccauit. et cu neutro eoz
porz exigere. etia in pzelz
eos sibi inuicem reddere debi-
tum. p pccm fornicationis
Et d. diuorij. Et h. Si
uero vnq peccauit. ille non
fr exigere. sed coactus
reddere te. 20. q. 1. de eo

De filiis adop-
tuis mo

¶ Queritur de filiis adoptiuis
¶ Si filius adoptiuus possit
contrahere. cum filia adop-
tantis. ¶ Et sic. Hugo et
¶ Non. ¶ Nisi filii adopti-
ui cu filiabus adoptiuis
pnt qd hanc. ¶ Et sic. Et
¶ Non. ¶ Queritur si filius
adoptis durante adopcoe
qthar cu filia legitima ad-
optantis. ¶ Et sic. soluedum
mrioz. ¶ Et sic. Hugo.
et non pnt

**De inuicem qd int
dictum ecclesie**

¶ Queritur si inuicem
possit qdahi tpe
abecia interdicto
¶ In inuicem duoz sunt qdoy
consensus. et carnalis comie-
tia. Et de bygramis. Debitu
¶ Dico qd qd inuicem qd libz
tpe pnt qdahi. Et nisi
ciaz sollempnitas. et spone
traductio manifesta phibetur
quibda tempibus. Et de ferijs

Capellanus. ¶ Illud illud
tempus feriaz e ab aduen-
tu dm. usq ad octaua epy-
phanie. ¶ Et a septuagesi-
ma usq ad octaua pasche.
¶ Et tribus septimanis
an festum iohis bap. 23.
¶ Non oportet
¶ Sed qd inuicem iste
tus septimane detrahi
t nouo iure. an absensio-
nem. et pntendum usq ad
octaua pentecostes. Extra
de ferijs. Capellanus. ¶
¶ Si in qdactu fuit. non est
sepandum. Nisi ad tempus
adagendam pntiam. et hoc
tm ad sepacoem thori.
¶ Et c. p. 23. q. 1.
¶ Non aptz. ¶ Non est
morte pntam illo tpe. Et
sollemnitate qdahi.
¶ Et sic. si fiat in dispen-
sate cu phibitum sit.
¶ Nisi simplex sacerdos
¶ Et dispentate cu illo. ut
illa tpe qdant. In tpe
q non. qd car mrioz d.
¶ Et tande sunt qd epm 23.
¶ 1. ¶ Sculares.
**Qui filij sunt legiti-
mi et qui non**

De inuicem qd int dan cae

Legitimus e qui de
 thoro legitime natus
 e. vel qui a facie et
 ecclesie legitimus iudicat
 Ex. c. c. Cum inter //
 Ita in q ambo ul alter eoz
 edant. sc legitime. 2 bonae
 fide qmactos. Et hui succedut
 utq pnti pnti. Ex. c.
 c. Extorere // Nota
 q alii sunt filij nales et
 legitimi. Not q legitime
 de uxibus legitimis pro
 cantur. Alii nales tm
 ut filij qmactoz. Alii le
 gitimi tm ut adoptiui et
 arrogati. Alii vero nec
 nales n legit. qui spu
 rii dicuntur. Not q de adul
 terio. vel de incestu nati
 sunt. Et amulgo qapti.
 qui pnti monstrare non
 pnt. **De filiis adoptiuis**
 Nota de filiis **no ibi** //
 adoptiuis. Adoptio e
 extorce psonae i filia. vel ne
 potem legitima rsumptio. e
 Sunt at due spes ad
 opationis. sc arrogatio et
 simplex adoptio. Arrogat
 ille qui sui iuris e. et non
 h pnti. et si hta manci
 patus e rprna ptate. et
 h fit auctor pncipis //
 Adoptiur aut qui adhur

de filiis
adoptiuis

e in pnti pnti. **Arro**
 gatus transit in pntem
 arrogantis. Adoptiur
 aut no tntit adoptantis
 h tm ius succedendi ab in
 testato. **Adoptare** pnt
 ois qui sui iuris e. et qui
 gntare pnt. **Vnde** emulgo
 spado frigidus naltur
 adoptare non pnt. nisi
 ex scripto pncipis. et mlo
 latium filioz amulgoz. //
 Alii vero nec nales. n legit
 sunt. qui spurii dnt. Not
 qui ex adulterio. vel incestu
 nati sunt. qui pnti mon
 strare non pnt. **Deni**
 moio illoz respice supra
 de arrogatoe legali. // **Sunt**
 aut ples moi legitimi
 filios. // **Primus** psubse
 quens mariti. Not si quis
 heat nales filios ex tu
 bina. postea qrahatur cu
 eadem. filij legitimanur.
 // **Si** si spurios heat ex
 ea. illi non legitimanur.
 // **Secundus** q spicali
 indulgen dnt pnt. Not si
 alij legitime rsumptibus.
 // **Sequens** psequens
 et mltaribus legitimo
 e. **Ex. c. Perrenabilem**.
 // **Alii** 2° canone sc. qdm
 leges sunt hui omnis si pnt
 filia nalem offerat curte.

L. 9

L. 21

Qui filij p legitimi e q non

Impatoris fiatq; curialis
 si fiat pater filios legitti-
 mos si non. // Item si pater
 decessit intestamento no-
 minat cum legitimi here-
 dem. et ipse offerat pater
 se pateri volens fieri le-
 gitimus. Accipit ius legitimo-
 rum. // Item si nullo filio legiti-
 mo ex parte patris defuncto
 offerat se ipse filius naturalis
 curie efficitur legitimus.
 // Item potest filios esse le-
 gitimos. q; succedunt pa-
 rentibus in omnibus bonis
 Ex. c. Cum inter. // Na-
 les filii in sextaparte here-
 ditatis patris succedere possunt
 pater si fiat filios patres
 vel uxorem. // Si vero non
 habeat filios totam hereditatem
 potest eis largiri. c. De ma-
 libus filiis. l. licet pater
 // Spiritus vero omni bono
 excluduntur. // Si pagani
 in iudei in 2o vel in 3o vel in
 4o gradu. contraxerint. et
 filios procreaverint. et pater ad
 fidem convertatur filii le-
 gitimi iudicantur. Ex. c.
 Gaudemus. // De eo
 qui cognovit cognoscere
 uxoris sue.

Nota cum quis
 cognovit cognoscere
 uxorem uxoris sue

Uxor sua maritum cum
 affinis. // q; illa affini-
 tas oritur per maritum con-
 tractum. // Non potest illud
 maritum inter eos rescinde-
 re. sed monenda est uxor
 ad continentiam. q; si voluit
 vir licet amiserit debitum
 exigendi. tamen in casu
 gratias reddere debitam.
 et adhuc potest querere per
 coetum. Ex. c. Eue et
 c. Jordanis. // Eodem si
 supra venit affinitas spon-
 sabilis de pateri gratias et
 ante carnalem copulam
 non rescindit illa. Ex. c.
 c. Discoetum. // //
 Scius est de sponsalibus
 defuncto. Ex. c. Annes
 ad nos. // Item in castus
 pateris ipse maritum
 strahenda. sed non divi-
 nit gratiam. sic utu
 simplex. et hoc est de
 omnibus tribus exceptis
 que hinc in titulo de eo
 qui dicit in maritum qua
 tollit. // Sed q;
 si vir exigit debitum.
 nunquam potest mori. //
 Credo q; sic. // Nisi super eo
 laboret ignorantia iuris
 vel si potest uxori inote-
 scendo. et non suam volun-
 tatem explendo. //

De eo q; cognovit cognoscere uxoris sue

Sed magis maritus qui se
 punitur iure petendi. potest
 dicere uxori. qd petat de
 bitum. Vel potest confessor
 uxori dicere qd petat de
 bitum. et dicitur ei carum.
 Et si maritus potest dicere
 uxori qd petat debitum.
 et sacerdos dicit uxori sua
 dicitur continencia. si non potest
 tunc dicitur uxori carum
 magis. qd non potest vir
 petere. sed non inspecti
 ne suscitetur uxori odium
 contra aliquam. **¶** Quid
 si vir intravit pudorem
 cognate seu uxoris. non
 tamen semen effudit. Aut
 ex ordinariis polluit.
 Nuncius ius exigendi perdit.
 Et credo qd non cum
 pene non sunt extenden
 de. sed potius restringe
 de. Unde non qd ad hoc qd
conuictus cotulatur affini
 tas nisi e sanguis ut
 usqz fieri generationem
De 24. q. 1. Fratritas
 Unde licet mulier semen
 emittat. et non vir. non
 qdbitur affinitas. **De**
Defrigido Unde qui pal
 pand potest multum ad seminis
 effusione puocari. et e qd
 et an non e affinitas. In
 n. m. i. o. i. l. / Itē is qd qdgit

aqua fornicarie. et potest
 strahere cum cognata eius
 usqz ad quartum gradum
Et de Affinitate. Non dicitur
interitus h. d. i. t. ¶ No
Nota si quis an m. i. o. i. l.
 qd vult qdgit sanguinem
 uxoris sue. si adeo noto
 rium e. qd inficiatorum.
 non e loco. Vel possit pro
 bari. potest legittimos
 dicitur oino separari. Aliter
 m. i. o. i. l. qd vult no dissol
 uit etia. Ad confessione
 alterius. vel amboz. **Et**
e. De illo. et e. v. m. i. e. u. s.
et e. Sup. co. ¶ Et
 iste no dicitur qm fieri uxori
 sue carnali. sed potius
 sustinere humiliter exqui
 sitionem. qd sic peccato i
 p. d. m. e. t. u. m. tunc nec
 exigere. nec reddere debet.
 qd illa quo addit no e
 vxor eius. **Et de s. m. a.**
ex Inquisitione ¶ ¶
Quid si quis qdgit ma
 trem sponse. et postea
 sponsam. Et si vir dicitur
 p. m. a. i. n. l. u. n. g. i. et vir
 et sponsa debent separari.
 et si sponsa passa fuit
 dicitur qdgnosci a viro. post qd
 sciuit adulterium m. i. s.
 cu viro no dicitur alias nu
 bere. **¶** m. i. o. i. l. / Itē is qd qdgit

nisi timeatur de lapsu carnis
et h^o dispensatur **Ex. c. c.**
9 **Ex. lris. q.** Quid si filius
agnoscit matrem sponsae suae
de futuro et copulatam pa-
tri suo. **h^o** Si matrem solum
agnoscit et non sponsam.
debet sibi in uxori pariter pau-
lo maior q^{uam} adulterio. q^{uod}
fecit contra honestatis iusti-
tiam adulterium. et ince-
stum. Quia patris. ul parte
ip^sus p^{ro} dispensatur cum
aliam copulari. **Ex. vxo cog-**
navit q^{uod} primo sponsam. et
p^{ro} ea matrem. n^{on} aliam spon-
sam habet et non matrem.
net aliam. n^{on} dispensatur
Si vxo agnovit matrem
et p^{ro} ea sponsam. n^{on} quia
sponsam. n^{on} matrem habet
n^{on} aliam. n^{on} si dispensa-
tur. q^{uod} incestuosus est.
Ex. c. c. veniens. q.
9 Item n^{on} in uxore possu-
lit sororem sponsae ince-
qua possit. extra ordinaria
libidine. **h^o** p^{ro} non. **Ex. c. c.**
c. f. m. tati. q. Queri-
si duo fratres p^{ro}nt. duas so-
rores. ul p^{ro} et filium matris
et filiam ducere. **Ex. p^{ro} sic**
Ex. c. c. Super his. q.
Quis si quis p^{ro} ducere
aliquam distantem a se iⁿq^uito

gradu in recta linea. **Ex.**
Ex. c. c. sic. Ex. p^{ro} tibus
o^{mn}ivarium. et h^o vxo
p^{ro}to. Dicitur em. si adam
viuere non posset cum
aliqua femina q^{uod} vxo
vnde iⁿ d^{ic}talis. Ex. c. c.
Non d^{ic}t intelligenda est
in lineis collateralibus. q.
9 Queri- si quis possit du-
cere relictam fratris uxoris
sue. **Ex. p^{ro} sic. q^{uod} ibi est**
sed in genus affinitatis.
q^{uod} n^{on} sublatum est. Ex. c. c. No-
det. Ex. h^o p^{ro} illam regu-
lam. q^{uod} persona addita p^{ro}
sone. p^{ro} carnis copulam mu-
tat genus. sed non gradu
Cum igit^{ur} frater uxoris ince-
lit in n^{on} p^{ro} g^{ra}de affinitatis
Uxor ei^{us} est michi in 2°. et
2° ablatum est. q. Queri-
9 si quis possit ducere filiam
uxoris sue. **Ex. p^{ro} non. Quia**
ibi est p^{ro}mu^o g^{ra}de affinitatis.
sed sedus q^{uod} d^{ic}t. et h^o nulla
regula. Persona addi-
ta p^{ro} sone p^{ro} carnis copulam
mutat gen^{us}. sed n^{on} g^{ra}du
Cum igit^{ur} frater uxoris sit
ip^so g^{ra}de affinitatis. filia
sui. erit in p^{ro}mo g^{ra}de affini-
et in 2° g^{ra}de. vnde n^{on}
p^{ro} vxo p^{ro} ducere p^{ro} carnis
affinitatem uxoris sue in 2°
quocunq^{ue} gradu. Ex. q^{uod} s^ung^uat

Ducere non potest ad quod
gradum inclusivum. &c. &c.

Non dicitur **Q** **B** **D**

nunquam potest ducere a se filia
relicta fratri sui. quod hinc ab
alio vivo. Tu quod sit quia
illa persona nichil atinet
ei. **De consanguinitate.**

Mortandū quod consanguinitas est vinculum
diversarum personarum ab
eodem stipite descen-
dentium carnali procrea-
tione contrahitur. **S**t
ipsum illam personam app-
ello aqua aliqui ducere
tunt originem. sic ysa-
ac fuit stipex esau et
iacob. **D**icitur autem con-
sanguinitas. quasi quibus
sanguinem habentes. **L**
inea est ordinata collectio
personarum consanguinitate con-
tinetur. **D**icitur autem tres
ascendentium. et descenden-
tium. et transversalium.
Prima ascendendum
a quibus originem ducimus
sicut pater mater. Avus
avia. Praeavus. praevia.
Avavus avavia. **S**ecunda
descendentium est qui ducere
vunt originem. Amobis
sicut filius filia. nepos
neptis. **P**ro nepos pro neptis.
Abnepos abneptis. **Q**

Tertia transversalium sive ala-
torum viciniorum. et quibus
ducimus originem. nec
ipsi amobis. **D**icitur sunt frat-
soror. filii duorum fratrum. **N**
duorum fratrum. **S**ororum et eorum
filii. et eorum nepotes. **3** **1**

Primo gradu. **S**
item nota quod 2° leges quilibet
persona facit gradum
secundum canones vero duo
fratres sunt in primo gradu.
filii duorum fratrum in 2°.
et sic descendendo. **I**dem
est de duabus sororibus.
Qum quod videre volumus si
sit consanguinitas inter aliquos
si computare volumus. **I**n
linea ascendentiū. **P**rimo
debemus patrem et matrem
2° canones in primo gradu
avum et aviam in 2°. **P**ro-
avum et praeviam in 3°. **A**v-
avum et avaviam in 4°. **I**n
linea descendentiū
filii et filia sunt in primo
gradu. **N**epos et neptis
in 2° gradu. **P**ro nepos et pro-
neptis in 3°. **A**bnepos
abneptis in 4° gradu.
In linea transversalium
sicut duo fratres sunt in primo
gradu. filii duorum fratrum in 2°.
Nepotes eorum in 3°. **P**ro
nepotes in 4°. **A**ltra quod
nulla hodie consanguinitas pro-
ceditur sicut in olim. **V**lt

De consanguinitate

Septimū. 21. q. li. Ad sedem.

Quando ergo vis
videre de consanguinitate veni-
rendum est ad stipitem. Sti-
pes est quis parens. Si
autem non est memoria stipitis
incipit computare ad nobis
fratres. vel sorores. vel
fratrem cum sorore. et sic procedit
usque ad quantum gradum.

no 1

Item regula utilis
ad computandum graduum
in lineis transuersalibus.

Si aequae persone. equaliter
descendant ab eodem sti-
pite. quomodo gradu altero
illorum distat ab eodem stipite
toto gradu distat sibi inter
se.

Ubi gratia. Duo fratres
equaliter descendant a patre et
matre. sed unus illorum distat
astipite. In primo gradu. que
cumque collis assumere. ergo
patres sunt sibi inuicem in
primo gradu.

Sic est intel-
ligendum de aliis equaliter
descendentibus ut de filiis
duorum fratrum.

Alia r

Item alia
regula. si unus equaliter de-
scendant astipite quomodo gra-
du remotior distat astipi-
te toto gradu attinent sibi
inter se.

Ubi gratia.
Dona quod iste distat asti-
pite in 3o gradu. et alter
in 2o gradu sibi inuicem at-
tinent in 2o gradu 2 no in 3o

51

Eodem modo unus distat asti-
pite in 2o gradu. et alter
in 1o. sibi inuicem atti-
nent in quinto gradu. Et
sic licite possunt isti copu-
lari. quia remotiori stan-
dum est. Sic intellige
de ceteris. et hoc probatur in
novo iure. Et c. Vir qui

no 1

instipite. Item nota
quod usque ad quartum gradum
inclusiue prohibentur con-
trahere. et si contraxerint
sine dispensatione papae
sepabuntur. Et c. Non

debet. Si autem distat duo
ab inuicem unum in gradu
2o. et alter in 1o. licite
possunt copulari. quia remo-
tiori standum est. Et
c. Vir qui

instipite.
De Affinitate
Affinitas est attinentia
inter personas ad alte-
ram perueniens ex
carnali copula. Et carna-
li copula dicitur. id est tam per
fornicariam copulam. quam
per legitimum copulam cohabitans
affinitas. Et c. Finis

21. q. 3. Uet eam.
Item nota quomodo orant tria
genera affinitatis. sed nunc
tamen unum est. primum
enim gradum tamen stat. primum
genus affinitatis est quod uno
solum mediante consanguinitate

De affinitate

oritur unde si da psona addi
 ta psona p carnis coplam
 mutat genus. s3z actinetie.
 qz vxor frs mei sibi addita
 p carnis coplam mutat gn
 retinentie. qz ipa no atti
 net michi in aliquo gne con
 sagtat. **S**ed attinet michi
 in p gne affinitate mediante
 frs meo. sed no mutat gra
 dum. qz sic frater meus e
 michi in pmo gdu affinitate.
 qz h^o regulariter vne. qe
 in quoto gradu g sanguinitatis
 e michi a quis meo con
 sanguineo. in tanto sut in
 eoz vxores affines. qz si
 pmo gdu. et eoz vxores
 in gradu pmo. **S**i in sdo
 g sanguinitatis et eoz vxores
 in 2° affinitate. **I**dem tenet
 dum e d^o g sanguineo et
 ei⁹ marito. **I**tem sicut re
 gula psona addita psona
 p carnis pagatorem amutat
 gradum. et non gn. s3z
 attinentie. **U**bi gra con
 sanguitas e inter fram meu
 et me. hinc g sanguinitate
 vxor mea. **E**st in fr
 meo affinis in p gradu
 pmi gnis affinitate. **F**ili
 ul filia frs mei. **E**st in
 eadem vxori mee affinis
 in p gne affinitate. sed in 2°
 gdu affinitate. **Q**uod
 e in p gradu gne affinitate

s3z in 3° gdu affinitate. **E**cce
 quomo genus affinitate
 manet. sed mutatur gdu.
Dicitur. **¶** Mutat nupta
 genus. sed genata gdu.
Item regula omnes
Affinitate meaz g sanguineaz
 sunt in affines in pmo
~~g~~ genere affinitatis
 et in illis g dibus affinitate
 in quibus g sanguine mee
 sunt in g sanguine. **U**bi
 gra sicut attinet michi in
 3° gradu g sanguinitatis. **Q**uod
 ei⁹ marito attinet michi
 in pmo gne affinitate. et
 in 3° gradu affinitate. **D**e
 dicitur de vxoribus meoz
 g sanguineoz meoz. **¶**
Item oes g sanguinei vxo
 ris mee sunt in affines
 in p gne affinitatis.
 et in eadem g dibus af
 finitate. in quibus attinet
 vxori mee g sanguinitatis
 et eoz. **¶** **I**tem affinitas
 non solum legitimum.
 sed etia p fornicarium
 coytum gtrahitur. **I**n
 t^o ordo ne seruetur.
 qz si quis extra ordinem
 et extra vata. 2 semis
 g mixione alij polluit
 abi in gtrahitur affinitas
 in p gradu g sanguineo
 ducere in vxore qz talis

com

pollutio non facit sanguis
mixtionem. ne carnalis
unionem. l. q. 3. de
cam. h. alex. d. q.

q Quid de illo qui uxorem
fratris sui ei matrimonio
suggerit. se apposuit cong
nouisse. h. q. nisi h. no
torium sit. et testibus vo
neis approbatum. p. dicitur
matrimonium ipsum impedire no
pmitas. Clemens 3.

Sup eo q. postulasti.

q Utrum suggestus qui
ante matrimonium contractum
uxoris sue sanguineam
agnouit carnalem cum illud
fabratur. ut sit ab uxore
resepandus. An p. p. p.
con. confessionem tunc vel
rumorem utriusque sepan
di non sunt. Nisi ratio
nabiles. et fide dignis
accendant approbatores. Anno
centi 3. Ex his. et ac
cepim. Quot. Glator
p. ma. mem. q. p. uelle i.
fra nubiles annos despo
stauit carnali sepe cogno
uerit. et post carnalem
mixtionem tractauit ad
ulteram. G. e. An q. eis
ab invicem sepatis in lux
stari invito. no nubat
si p. h. nouit et nris de

letum ei non erabit con
misteri ubi et mata. n. q.
dia. ad alias nuptias co
uolare. Nisi circa huius
personas delapsu carnis
probabitur timeatur. Dem
fornicati et diuortij s. m. z.
sup. b. m. q. qua. me. u. pro
mulgati. q. ea. sibi. co
pulari. p. sump. sit. cui. q.
an. sororem. ad. h. septe
mie. q. u. t. t. s. h. o. n. s. t. a. b. q.
q. ordinarie. n. o. s. t. i. t. u. r.
polluisse. Ad. q. est
silendum. istis qui an
matrimonium contractum con
sanguineas uxores suas
sunt. m. p. d. i. t. t. s. t. a. n. g. i. m. q.
d. e. t. a. l. i. b. q. m. a. r. i. e. c. u. m.
p. e. c. c. o. s. a. i. u. m. i. p. e. d. i. m. e.
t. u. a. n. q. c. a. r. n. a. l. i. q. u. i. t. i.
s. u. n. t. h. z. d. e. t. i. a. t. u. m. Fe.
quire. m. z. l. i. b. r. o. d. e. r. e.
s. i. t. u. a. t. u. e. h. o. l. i. s. Amo. c.
t. i. q. 3. Tue. Ad. d. q.
uotio requisitum ut h. s.
qui cum sorore legitime qui
gis fornicatur. cum uxore
possit conuocari. et crige
debitum. et soluere re
quisitum. An q. amone
da e. uxor. ut uiro abli
neat. et incontinentia re
maneat usq. ad obitu
uiri. q. si forte recusat
et de. d. q. timeatur lapsu
uiri poterit. et d. z. cum

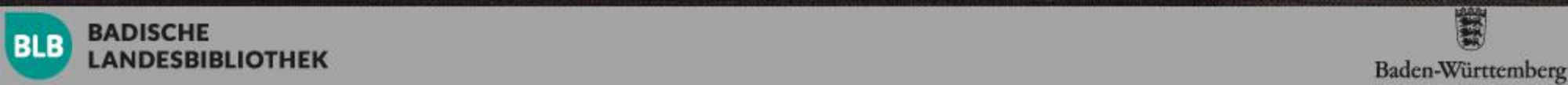
volore reddere debitum co
iugale. cum affinitas post
mro: q' tractum no' deat
illi nocere. qui inistatis p
tiaps non existit. r'

**De frigidis & malefi
ciat' impotentia'**

Impotentia coeundi est
vinum animi ul' corpis.
vel utriusq'. quo quis impe
ditur alteri carnaliter con
miscari. Est em' alia nalis
ut frigiditas in viro. In
tatio in muliere. Defectus
etatis in puero. Alia acci
dentalis ut castratio ma
leficiam. q' fit p'sorciar
tis. Item nalis in viro
Alia e' temporalis. Alia pe
tua. Naturalis e' tem
poralis e' in puero. q' diu
ei mest. q' trahere no' p't
zo: q' 2. **Et** nalis fit
et ppetua in viro q' p'dit
mro: q' g'herdu' et di
vinit q' tractum. **Et e'**
Laudabilem. **De**
actate in muliere sic te
neas licet ei in sit ana.
si in ei p't subveniri arti
ficio medicine. vel pass
duu' usum cu' hore q'nt'
ne non p'dit mro: **Et**
e' c' q'lib'. Ita q' si p'
artatez sepatur ap' mo.

qui non p't eam agnoscere
et si p'stum cui e' copula
ta sit facta p'duca. sepanda
e' a sedo. et reddenda p' mo
Et e' c' q'lib'. Si vo
lit talis artatio. q' ei abs
p'culo corpis subueniri
no' p't. p'dit mro: / co
flendum. et durimit iam
contractum. **Et e' c' q'lib'**
Sequitur vidare
de accidentali. et p' mo de
castratione. si tu quis h'
virilia secta. et h' firmiter
tenendum e'. q' h'les in
epti sunt addebitum red
dendum. Unde q' h'ere
non pnt. et si q' traheret
nullu' e' mro: / **Et** p' mo
secundem p'tellit mro: /
no' sepatur. p' h' licet
vir sit factu' inep'to ad red
dendum debitum. **Item**
intellige de quolibz q' p'
dimento. q' accidit p'lt
mro: / legitu' q' tractum.
Item intellige de impote
cia coeundi. que ex ma
leficijs puenit si si p'p'e
veniat mro: / non divi
nat. Si vero p'adit a'
e' tempale. aut ppetuu'
Et tempale nullu' p'stat
p'dimento. **Et** ppetuu'
p'dit q' g'herdu'. et divi
mit q' tractu' q' q' 1. **Et** p' p'
sorciarias. **Et** sed de es

De frigidis & maleficiat' impoten

quomo sciuz impedimentum
e tempale. aut perpetuum
In dno. qd maleficiu
e plim tempale. qz ois
ho creditur potens ad coitu.
¶ Sed ex quo p trienniu
habituaverunt fil dantes ape
ra studiose gnuitioni car
nali. si adhuc durat impedi
mentu. Plim maleficiu
e perpetui. **Ex. c. f. lxx**
¶ Item no differentia
mita frigidus. et malefi
ciatus. qz frigidus nullam
pt gnoscare. nec moue
aduoluptatem coeundi
¶ Sed maleficiatus pt
alias gnoscare preta
illam. cu qua e maleficiu
tus. Unde sciendu e. si
pp frigiditatem sepant
datur mulieri licentiam
nubendi. et non viro. **33.**
q. 1. De re requi.
¶ Si pp arationem mulie
ris datur viro licentia
nubendi. et non mulieri.
Ex. c. f. lxx. ¶ Et si pla
ctu derogatur licen qd
erit sepandum e scdm et
p. v. m. grandu. ¶ Si
v. p. maleficiu sepant
datur vtrqz licen nubendi
33. q. 1. ¶ **Si p fornicarias**
Nota spado qui
vtrqz caret testiculo mrio

qthor non pt. et si con
traxerit pta aut no
debet separari. Secus si
altero tm caret. **q. 1.**
¶ Quis vir qui gnat no
pt et mulier que conipe
non pt pnt qthor. **q.**
qz sic. si pnt et h. si pnt
coire. Cum em omne
mrio. Aut ca plis a
ca incontinentie vitand
fiat vna h.az sufficit p
mrio. **¶ Item. q.**
¶ Quid si vir sciens se
frigidum et ineptum
ad gthandum. vel mulier
se ineptam. et tantam
gthunt mrio. **¶ q.** vir
non pt atli vxore vete
dere. si mulier ei uult
gtrahere. **¶ De. c. f. lxx.**
qui duxit mrio. **¶ q.** pollut
¶ c. 1. ¶ Pen de muliere e
dicendu. **¶ q.** m. vi. saen
dam. si a quis scienter
gtraxit cum arta. vel si
aliqua scienter gtraxit
cu frigidu. **¶ De. c. f. lxx.**
¶ Quid si frigidus co
trahit cum arta. et vtrqz
sunt impedimentu. **¶ q.** nisi
ambo gsentiant sepatoz
debet fil stare. sic frater
et soror. **¶ De. c. f. lxx.**
¶ Si aut alia istoz viue
ret incontinenter. aut ma
le traxerit eam. et vir

nollet se corrigere. Vt qui potens est contrahere cum alia. in tali casu potest peccare sepe admodum. De hunc iurando. Quid ad modum. §. 1. Ray. ¶

¶ Quid si mulier arta facta in ydona primo restituit viro. et invenit eam adhuc artam. §. 1. restituitur 2º. Si in primo pro ea repeteret eam restitueretur ei non sel sed 2º 2º 3º 2º canones. ¶

¶ Quid si apmo nullo potest ratagnosca in pculo copali. nup mrioi fuit inter eos. In q non fuit 2º vnt p cant 2º hu Ar. Ngra vio sensu intus fm. s. s. ibi absq copali. Nup ma tmoi fuit inter eos pculo 2º. Ex his. Vnde in pcau si psequetur in vltim viri secandi reddatur. ydona pmo viro. p h non restituetur. s. remanebit tu 2º.

¶ Donec ista e arta. si p pmissionem pot fieri apta. Nup pot contrahere. In hugo q non. sed facta incisione pot.

¶ Quid si an incisionem credit a quis duxerit eam defacto. Nup facta incisione pot ab ea recedere. In hugo q opre dno uo sensu. nisi intorueuit carnalis copula. Vnde in

nuit hugo nisi p incisione adueniat nouus sensus pot ab ea recedere. et aliam ducere. Ego credo q si ad hoc durat pmo sensus. q sublato impedimento. no e opus denouo. Et hoc no q apta mulier et arta ab ea e legitima psona ad contrahendum. qntum ady mium. non quatu adale m.

¶ Quid si quis defacto contraxerit cum arta. q pot fieri apta pmissionem. Nup pot appellari admicisionem sustinendam. In hugo q non. p pcula vite sic notauit. 23. q. 1. Quot poluisti. 1. ¶

¶ Quid cum spadam qui utroq caret erigatur vna ga et amittat ut arunt semer. lz sit inualidum adgenerandum. Nup p tlem coytum qntu hatur affinitas. Et videt quot securius e dicere. q contrahatur. lz forte non sit ibi qmicio seminum efficax. Qui mrioi accusare possunt. :-

Notandum q maritus pot dimittere vxore p fornicatores 2 eor Et mtege carnale. sed p fornicatores spualera no pot nisi velit se corrigere. ¶

Si autem unus petit et alter
repugnat. sic innocens
petat nocentem. debet cogi
Si vero nocens petit
innocentem debet si non
licet non debet cogi.
quantumque peniteat.
Si nocens innocente debet
fieri reconciliatio. **I**tem
ventura **Q**uoniam ad
hactenac celebratio diuorij
in ad quoniam **E**x de gals
pla. **P**atecedunt ubi nisi
forte gmittat. **Q**uod
Quod si per diuorcium licet
alteri intrare religionem
sine consensu alterius. **I**tem
si utraque formatus est
non licet et alter altero
iuitus intraverit. extra
hetur ab eo. **S**i autem unus
eorum. tunc innocens potest
etiam altero invito. sed
nocens non potest sine consensu
innocentis. quod si innocens
iult. tunc nocens adre
gulationem. **S**i autem
innocens non iult sibi re
gulationem nocentem. tunc
nocens de consensu qui potest
intrare religionem. **I**tem
scater lo. **H**ugo tamen dicit
quod post diuorcium uterque
potest intrare sine consensu al
terius. quod non credo. **Q**uod
quid si nocens intravit
altero non contradicente
Nunc potest reuocari ab eo.
et credo quod non. **H**ugo

Quid si per diuorcium q
innocens fuit. cum for
matur. **N**unc non ob
stante consensu. potest alter al
ter repeteret. repeteret. **Q**uod
quod si per diuorcium aliter sine consensu
sic alteri potest intrare re
ligionem. **E**t si si verum
intrat sine licentia alterius
Nunc potest. et alter
repeteret. **A**d primum
dico quod potest cum repeteret
ut dicitur. et iudex cogit
eum redire. **N**unc ex De
iure iurato. **C**um nos
Etiam si intrasset quod nol
lent se mutuo repeteret
Ad id quod non homo
si intravit extrahatur.
sed non. **A**d id quod Hugo
quod non potest. quod voti
deusque tenuit. quantum
ad id exigendum. ad quod
alter alter repeteret.
Hugo **Q**uid si
vir iult ea regulam
sibi per primam. et illa no
uit. **N**unc est cogenda
et si vir innocens potest
eam in vicium. **H**ugo
repeteret. **H**ugo **Q**uod
quid si iam intravit
moasterium. non non
quod contradicente. **N**unc potest
sic eam reuocare.
et credo non credo. **H**ugo
De diuorcio
Quod diuorcium est viri
abrupte legitima

separatio. **S**icut diuorcium
 duobus modis. Vno quantum
 ad thori separationem. scilicet cum
 aliter fornicatur. et creditur
 contra eum aliter. in iudicio
 ut. 32. q. 1. **Dixit dñs //**

Quod autem quantum ad fedus
 matrimoniale. scilicet cum
 ponitur actio super ostentate.
 vel affinitate. et tunc
 si probatum fuerit dissoluetur
 matrimonium. et dabitur licentia
 nubendi utitur. **Ex c. c.**

Porro. **H**ec diuorcium
 debet fieri coram clericis.
 episcopo presentem. vel alio loco eius

7. **ii. q. 1. Episcopus. Sed**
 si si ecclesia deputa per fallos
 testes. vel alio celebratur
 diuorcium inter aliquos.
 deinde factus est vir sacerdos.
 prope a iuuentu est. etiam
 fuisse deceptam. **N**am quid
 iste sacerdos restituetur uxori
 vi. **I**tem dicitur quod si uxor non potest
 induci ad continentiam.
 debet ei restitui vir. quod etiam
 monachus ei restitueretur.
 et tenebitur iste reddere
 debitum uxori petenti.
 sed non debet cogere. quod quantum
 est in se sollempnizantur. **notu**

7. **Q**uid si iudei vel pagani
 contraxerint in 2. vel in 3.
 vel in 4. gradu. **N**am con
 uersi remanebunt copula
 ti. **Ex q. sic. q. 2. ap. infide**

les un e miori. sed no rati
 qz dato libello pte eam repu
 diare. **Ex c. Eadem. q. 1.**

7. **Q**uid si plures hns uxores
 querit. **N**am omnes retineb
 et prima tñ arit uxor et illa
 solam pte retinere. **Ex q. 1.**

7. **P**one duo frs. vel duo
 consanguinei hnt duas soro
 res. vel consanguinas. et me
 altaram. et uxor suam uxor
 sine diuorcij. pte ostentate
 ab etna. queri uxor alter
 pte ipse deat separari. **A**d hoc
 dicitur nullo pte separari.
 qz res inter alios acta ali
 is non puidicat. **Ex de hie
 in l. Inter dilectos. q. 1.**

7. **Q**uanta autem ad carnalis co
 plam distinguitur. qz sit
 pte ostentate. vel aliud pe
 ctuū impedimentū. inter
 se et uxorem suam et credit
 impotenti dicitur non erigat.
 sed reddat. **Q**uare si credit
 extra pte reddat. sed non
 erigat. **S**i tunc credit extra
 leui. vel temeraria reddat.
 et si pte deponat uxorem.
 et ostentate. ad qd ilium pte
 uiri. et tunc erigat. **Ex de**

7. **Ex de hie ex q. Inglicio**
Nam pte cimen sodo
 mutuum. scilicet tu masculo
 in masculinum. vel femina
 in feminam. turpitudine
 operatur. **P**otest uxor uxo
 rem. et ego dimittere.
Ex q. de q. sic. 32. q. 1.

omnes cautiones

**De donationibus inter
virum et mulierem.**

Primo videndum e.
quid sit dos. et quid
eius spes. et in quibus
causis marito
lucetur dotem. // **D**os
est quodammodo donatio apud
mulierem. pro viro facta pro
onere matrimonij. quod
sustinet. // **D**otis autem
natura est ut durante ma-
trimonio duret soluta. et
solvatur. quod sine eo non
potest. quia ipsa dos est quasi pro-
prium matrimonij mulieris.
De iuribus dotis.
Dotis autem dicitur si
spes. Alia est proventicia.
Alia adventicia. Pro-
venticia est que a patre pro
filia. vel ab avo pro nepote
vel de bonis eorum datur.
vel si alius eorum manda-
to datur. // **D**eluce dicitur
proventicia. // **A**dven-
ticia dicitur quod ipsa mulier
datur se. vel alius alius.
a patre vel avo. siue sit frater
sive avunculus. // **P**er
affertur tres sunt quod mulier
sit propter dotem. vel propter dotem
videtur. // **E**t dicitur quod
quod est iuxta. et fertur quod
est dos quod iuxta dotem.

52 **fr**

// **D**onatio pro nuptiis est.
quod sponsus sponse daret.
Ex c. Mulier. **Q**uod autem
donatio pro nuptiis est. ut si
paritatur marito de parte
dotis lucranda. uxore pro-
mota. tamen dicitur lucrari mu-
lier de donatore pro mortuo
viro. pro nuptiis. **Ex c.**
Donationes. // **L**ucrat
autem maritus dotem. si
mulier adulterium committit
nam facta divortio pro
mulieris adulterium mu-
lier dotem amisit. **Ex c.**
Solerimus. // **I**tem lucrat
quod pacto. ut paritatur de
tota dote lucranda vel
parte eius. **E**t de pactis
quod. **Ex c. Donationes.**
// **S**i pro mortuo uxore
in testamento deficientibus li-
beris. et pro quibus vir
succedit uxori et lucrat
dotem et eorum. // **A**liis
autem iuribus apud et
dos admittitur. et dona-
tio pro nuptiis soluto ma-
trimonio redit ad virum nisi
secus obtineat de consue-
tudine approbata. **Ex c.**
Mulieres. // **Q**uod si
dos consistit in possessionibus
id est in rebus immobilibus
sunt pro dominis et si statim
debet restitui soluto matrimonio

De donationibus inter virum et mulierem

Virum sunt res nobiles sic pecunia etc. infra annu velutu debent. C. D. rei uxorie. l. 1. Cum autem

¶ Item no q iudicium dote ad iudicem causa tu ptinet. C. e. c. Depu. Dena. ¶ No q dōs da tur viro a muliere. et dona cio datur mulieri a viro.

¶ Si mulier p aliqua li cū ca sepatur de viro et fit diuorauum inter eos sz p q sangte ul affinitate tota dōs ei redditur. C. e. c. mulieres. Secus si p adulterium q non potest tunc repetere dōtem.

¶ Si mulier amisit dōtem p diuorciu ppter adulteriu. et p pta p bān q sangte inter parā et vi rum sepatur oīno iudi cio caue datur vtrūq licen nubendi. ¶ Rūq p mulier dōtem repetere. ¶ Cū et d. q sic. q equo nlla fuit matroni nullū fuit adulterium. ¶ Laurenti9 d. q trarium ad

¶ Cū et d. q sic. q equo nlla fuit matroni nullū fuit adulterium. ¶ Laurenti9 d. q trarium ad

¶ Cū et d. q sic. q equo nlla fuit matroni nullū fuit adulterium. ¶ Laurenti9 d. q trarium ad

Secundis nuptijs
¶ Ultimo videndu est de secundis nuptijs Ad q nondū q scde nuptie non sunt bādicē ne p ita cōca fiat in iuria sacro. Et si q s sacerdos fecit suscipitur ab officio et

beneficio et mitatur ad pa pan. C. e. c. appellatū. etc. ¶ Item nulla mu lier ad secundas nuptias migrare psumat dōct ei de morte mariti certū qstiterit. C. e. c. Dns ac redemptor. ¶ Nota q nubenti infra temp9 dicto canon nullā infert infā miam et ab omni liberat etiam pna autē. Apli di cent. mulier viro suo mo tuo soluta ē a lege viri sui etc.

¶ Licet leges infert in famia. tam illi mulieri p illi qui secū qtrahit ¶ q

¶ Si q si credit vnum mortal et qtrahit cum alio. ¶ qua diu edit et non reuertitur exu sator de adulterio ppter ignorantia facti marie si diligenter de ipō in qui sinit. et filij sint geniti iudicantur legitimi. et statim cū reuertitur qm9 debet redire ad eum. q si non fecit adultera ui dicabitur. 32. q. 2. Cū publicaret. Et e. ar. tu q illud q ab initio valuit tractu tempis qfirmatur

¶ Sed q si qtrahit ¶ q

¶ Sed dubitat cum viuere et non reuertitur ¶ Non exigat debitum sed reddat. C. e. c. Dns ac redemptor

¶ Sed q si iuit ad sac ¶ q

¶ Sed q si iuit ad sac ¶ q

no

Secundis nuptijs

vacuos. ul' in regionem
 loquiam. et vxor demo
 te eius nichil intelligit
 Et. Cā. m. a. m. i. z. i. u. u. e.
 cula. q. d. here non d. z. nisi
 certifiatur de morte ei

Et desponsabilis **Impria**
 Sed qualiter certifi
 cetur. Et p. i. u. r. a. m. e. t. u. m.
 illi sub quo militavit. ul'
 socii ei. qui morte ei
 nouerunt. et tunc nubat
 nubat. Et. **Dup illa**

Item qui nuptie scd
 pnt ee scd expte viri z
 pnt expte mulieris. ul'
 2 expte mulieris. 2 p
 me expte viri. vel 2
 expte vtriusq. **Item** mo
 cau plus saluatur vō
 facti qz xpt vnitur pli
 bus amibus. et sibi eas
 desponsat. **Item** cau mi
 nus. **Item** 3° cau minime

Et 1° in pmo cau cu ma
 lue. e virgo. quus vir
 sit bygamus nuptie
 benedicentur. **Item** bona
 Ventura. **Item** in d. **Item**
 Quot n. in h. cau beue
 dicande sunt nisi sic con
 suetudo. q. p. p. t. e. s. a. t. e. t.
 tollerat. zc.

Publica honestas con
 ualitur ex desponsa
 tione. ut si quis
 desponsat puellam
 septem annor. et
 ultra. et licet eam

non agnoscit. tamen
 nullus de sanguinitate
 eius potit eam hie in
 uxorem et eo. **Et de**
desponsabilis. **Iuuentis**. et
et ad audientiam

Item dicitur septem annor
 qz si ante septennium co
 tracta sunt nullus indi
 catur mortui. **Item** p. r. e.
 stant impedimentū nisi
 post septennium. q. t. a. u.
 heant. q. ante fecerunt
 des. respice sup despon
 sabilis. **Item** si p. u. l. **Item**
 Quid si sponsalia non
 tenuerunt. qz non sunt
 de iure. sed defacto q. r. a. t. a.
 ta. Noxi gra. **Item** si mo
 nachus ul' clericus illis
 ordinibus. ul' frigidus
 ul' p. p. t. u. e. m. a. l. e. h. a. r. t. u. s. ul'
 setto vtrq. testiculo despon
 sat defacto aliquam. **Item**

Item quia talia sponsalia
 que nulla sunt prestant
 impedimentū q. s. m. y. n. e. i. s.
 ut non possint cu tabus
 spons. q. r. a. l. i. e. r. e. et si con
 traxerint no tenent iura

Dicitur iure qd plures idem
 sententiam qd in ptales
 statum iudicantur
 qd langneis. **De p^o casu**
hctur **Et de h^o qd p^o p^o**
Ad audientiam. et vi qd
plurim de oibus. 2. n. q. 2.
Si quis uxorem. et qd
de sponsa iur. qd dicit
 de quadam de sponsata 2
 donata. a quodam qui ea
 agnoscere. non potuit
 qd frater illi sponsam
 impregnauit. non pot
 eam h^ore in uxorem. Et
 h^o p^o pub^o honestatis iusti
 tiam. que gerabitur per
 sponsalia. siue de iure. si
 defacto qd tracta sunt
 Excepto casu supra p^oto
 v^o qd in puer et puella. qd
 septenniu qd h^ont. quot
 forte i^o 2. sp^oale e^o risto
 cau. qd mirabil^o tam am
 mi. qd corpis defectu e^o.
¶ Quid si ludo d^oe
 fuerit qd tracta ut si dicat
 accipia te. si dederis michi
 100 marcas. vel si de iure
 te h^ore possim. **¶** Qu^o qd h^ond
 qd donata introducant
 h^ont pub^o honestat^o iusti
 tiam **¶** Credo qd non.
 cu eductu **¶** Denari
 moio sit p^ohibitorium qd
 h^ondi sponsalia qd donata
 raducant pub^o honestat^o

iustitiam h^ore i^o

De accusacoib^o **lxxvii**
Quilibz te corripere h^ore
 ul subditum **lxxviii**
De Symonia **lxxviii**
De solati vice sua. **¶** Ban
 nuo casu qd mittat. **lxxviiii**
Quid si sacerdos mutuat col
 latori 100 marcas **lxxviiii**
De angis ne a^o qd exigant
 delictat. **¶** dandi. **lxxviiii**
De iudis et qualita. qd
 mittunt iudei iure. **lxxviiii**
De hereticis. **lxxviiii**
In q^o b^o emib^o filii excludim^o
 ab hereditate. **lxxviiii**
De Esinatit^o. **lxxviiii**
De apostatis et itan
 tib^o bap^o. **lxxviiii**
Quid si claustris qd
 de h^ois qui p^oos filios
 occidunt. **lxxviiii**
De oppressione puloz **lxxviiii**
 de homicid^o **lxxviiii**
¶ Vnq^o h^oz clico deponere
 qd moniam aule **lxxviiii**
¶ H^oret^o vim vi repelle **lxxviiii**
¶ Sed unq^o h^oz cu cap^o
 de homicidio **lxxviiii**
¶ De sortilegis **lxxviiii**
¶ Sed unq^o iudex
¶ De torneament^o **lxxviiii**
¶ Vnq^o pot^ont p^o mou. qui
 mita^o h^ontoneament^o **lxxviiii**
De delect^o p^ognatib^o in
 duello **lxxviiii**